

دشوار نهایی ۱۴۰۱

بارم: ۱

(۱) ترجم العبارت التالية إلى الفارسيه:

فَسِيلَةُ الْجَوزِ لَا تُثْمِرُ عَادَةً إِلَّا بَعْدَ عَشْرِ سَوَاتٍ؟

متوسط نهایی ۱۴۰۱

بارم: ۱

«كان ابن حنيف عامل أمير المؤمنين (ع) على البصرة. دعاه رجل من فتية أهل البصرة إلى مأدبة فذهب إليها بسرعة. قال أمير المؤمنين (ع) له: ما ظنت أنك تجيئ إلى طعام قوم عائذهم مجفف و غذائهم مدعوف».»

۱) على أي مدينة كان ابن حنيف عامل؟

۲) كيف ذهب ابن حنيف إلى المأدبة؟

۳) من قال «إنك تجيئ إلى طعام قوم عائذهم مجفف؟»

۴) عين الصحيح:

الف) ما أجاب ابن حنيف دعوه رجل أهل البصرة لـ الله كان عامل أمير المؤمنين (ع).

ب) ذهب ابن حنيف إلى مأدبة عائذهم مجفف و غذائهم مدعوف.

ساده تشريحي قلمچی ۱۳۹۸

بارم: ۱

(۳) أكتب ترجمة ما أشير إليه بخط:

الف) أقبل على شرائه زواء شركات البناء و المناجم.

ب) نعود بالله من سبات العقل.

ج) كانت لرسول الله أخت من الرضاعة.

د) أعتقها رسول الله وأرسلها إلى قومها.

متوسط نهایی ۱۴۰۱

بارم: ۱

(۴) ترجم الآيات و العبارات إلى الفارسيه:

۱) لو كنْتَ فَظًا غَلِيظَ القلب لَانْفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ)

۲) لا يأس من روح الله إلا القوم الكافرون

۳) يا أيتها الانسان ما غررك بزرك الكريم

ساده تشريحي قلمچی ۱۳۹۸

بارم: ۱

(۵) أكتب ما طلب منك:

الف) العجوز (جمعة):

ب) الأحياء (مفروده):

ج) سهل (متصادره):

د) إختار (مترادفة):

(٦)

ترجم الفارسيه:

بارم: ١

هي بيئت أخلاق النبي (ص) لقومها فأسلموا.

(٧)

ترجم الایات و العبارات إلى الفارسيه:

بارم: ١

١) إن الحفاش هو الحيوان اللبون الوحيد الذي يقدر على الطيران

٢) ما قبل الوالد بنته و قال النبي (ص) له: «لم تفرق بين أطفالك!»

٣) إن استمر قتل البومات فسيشاهده الفزارغ مشاكل في البيئة مشاهدة مولمة

(٨)

املأ الفراغ في الترجمة:

بارم: ١

الف) (يا أيها الرسول لا يحزنك الذين يسارعون في الكفر

اى پیامبر، کسانی که در کفر شتاب می ورزند، تو را .....

ب) (و لا تهنو ولا تحزنوا و أنتم الأعلون)

سسن نشويد و غمگین نباشید .....

ج) كانت الشيماء تحضن النبي (ص) صغيراً.

شيماء، پیامبر (ص) را ..... در آغوش می گرفت.

د) ما من رجلٍ يغرسُ عَرْسًا إِلَّا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ الْأَجْرَ.

..... که درختی بکارد جز این که خداوند برایش پاداش نوشته است.

(٩)

عين المترافق والمتضاد: (كلمتان زائدتان)

بارم: ١

« لجا / يسثرا / ضعود / يكتنم / نزول / فوق »

(الف) ..... = ... (الف)

(ب) ..... ≠ ..... (ب)

(١٥)

ترجم الفارسيه:

بارم: ١

النبي (ص) بسط للشيماء رداءه.

(١١)

ترجم هذه الجمل:

بارم: ١

١) (قال أعلم أن الله على كل شيء قادر)

٢) (كان الناس أمة واحدة فبعث الله النبيين مبشرين)

٣) (فسجد الملائكة لهم أجمعون إلا إبليس استكبر)

(١٢)

اِنْتَخِبِ التَّرْجِمَةِ الصَّحِيحةِ:

بارم: ١

الف) يَا بُنَىٰ ! لَا تُقْلِ مَا لَا تُحِبُّ إِنْ يُقالَ لَكَ :

١) اى پسر دلبندم! نگو آنچه را دوست نداری که به تو گفته شود.

٢) اى پسر دلبندم! چيزی را که دوست نداشتی به تو بگویند، نگو.

ب) كَانَ فِي الْمَسْجِدِ جَمَاعَةٌ يَتَفَقَّهُونَ:

١) گروهی در مسجدی دانش فرا می‌گیرند.

٢) گروهی در مسجد بودند که دانش فرا می‌گرفتند.

(١٣)

اِنْتَخِبِ جَمِيعَ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خُطٌّ :

بارم: ١

أَحْسَنْتَ يَا شَيْخُ لَنْ

(١٤)

عَيْنَ اَكْلَمَةَ الْغَرْبِيَّةِ فِي الْمَعْنَىِ:

بارم: ١

(اليافع / الشّابّ / الأ مرد / العجوز / الوعاء)

١) الوعاء

(١٥)

تَرْجِمِ الْجُمْلَ التَّالِيَّةِ إِلَى الْفَارِسِيَّةِ:

بارم: ٤

الف) (رَبَّنَا وَ لَا تُحَمِّلُنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ)

ب) هَذِهِ الْحَادِثَةُ لَمْ تُضِعِفْ عَزَمَهُ فَقَدْ وَاصَلَ عَمَلَهُ دَوْبِيَا.

ج) تُمَنَّحُ هَذِهِ الْجَائِزَةُ إِلَى مَنْ يُفِيدُ الْبَشَرِيَّةَ فِي مَجَالَاتٍ حَدَّدَهَا نُوبِل.

د) إِنَّ دُنْيَاكُمْ عِنْدِي لَأَهَؤُنْ مِنْ وَرَقَةٍ فِي فَمِ جَرَادَةٍ تَقْصَمُهَا.

هـ) (لَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيلَ الْقَلْبِ لَانْفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ)

و) ما أسرع إثمار هذه الشجرة!

(١٦)

عَيْنَ الْكَلِمَةِ الْغَرْبِيَّهِ فِي الْمَعْنَىِ:

بارم: ١

٥) الوعاء

د) العجوز

ج) الامرد

ب) الشّابّ

الف) اليافع

(١٧)

تَرْجِمِ الْعِبَارَتِ التَّالِيَّةِ إِلَى الْفَارِسِيَّهِ:

بارم: ١

كُلُّ وِعَاءٍ يَضْبِيقُ بِمَا جُعِلَ فِيهِ إِلَّا وِعَاءُ الْعِلْمِ، فَإِنَّهُ يَتَسَسُّعُ.

(١٨)

تَرْجِمِ الْفَارِسِيَّهِ:

بارم: ١

كُلُّ شَيْءٍ يَرْحُصُ إِذَا كَثُرَ إِلَّا الْأَدْبَر.

١٩

تشريحي قلمجي ١٣٩٨

٢ بارم:

الف) عَيْنِ الصَّحِيحَ وَ الْخَطَأَ حَسْبَ الْحَقِيقَةِ وَ الْوَاقِعِ: (ص ، خ)

١) إِنَّ طَبِيسَفُونَ قُرْبَ بَغْدَادَ كَانَتْ عَاصِمَةً دُولَةً إِيرَانِيَّةً! .....

٢) الْاهِتمَامُ بِعَرَسِ الْأَشْجَارِ وَاحِبُّ عَلَى الْمُزَارِعِينَ فَقَطْ! .....

ب) عَيْنِ الصَّحِيحَ وَ الْخَطَأَ فِي الْمَفْهُومِ: (ص ، خ)

١) (خُلُقُ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا): يَعْنِي أَنَّ الْضَّعْفَ حَالَةُ الْإِنْسَانِ فِي حَيَاةِهِ: .....

٢) وَ لِلرِّجَالِ عَلَى الْأَفْعَالِ أَسْمَاءٌ: يَعْنِي يُعْرَفُ الرَّجُلُ بِمَهْنَتِهِ: .....

٢٠

تشريحي قلمجي ١٣٩٨

١ بارم:

عَيْنِ الصَّحِيحَ وَ الْخَطَأَ عَنْ مَفْهُومِ الْجُمْلَتَيْنِ: (ص ، خ)

الف) «مَا حَفِظَ الْقَصِيدَةَ إِلَّا كَاظِمُ». يَعْنِي «حَفِظَ الْكَاظِمُ، الْقَصِيدَةَ فَقَطْ». .....

ب) إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي حُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا) فَلَيْسَ الْمُؤْمِنُونَ فِي حُسْرٍ. : .....

٢١

تشريحي قلمجي ١٣٩٩

٢ بارم:

الف) عَيْنِ الصَّحِيحَ وَ الْخَطَأَ حَسْبِ الْحَقِيقَةِ وَ الْوَاقِعِ:

١) الْحَفَاشُ أَحَدُ مِنَ الْحَيَوانَاتِ الْبَوَّنَةِ الَّتِي تَقْدِرُ عَلَى الطَّيْرَانِ.

٢) لَوْ كَانَ النَّبِيُّ (ص) فَظًا لَانْفَصَ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِ.

ب) عَيْنِ الصَّحِيحَ وَ الْخَطَأَ عَنْ مَفْهُومِ الْجُمْلَتَيْنِ:

١) (وَ يَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا) فَيُمْكِنُ أَنْ يَتَحَقَّقَ مَا هُوَ يَتَمَّا. .

٢) «يَبْقَى الْمُحْسِنُ حَيًّا وَ إِنْ نُقْلَ إِلَى مَنَازِلِ الْأَمْوَاتِ». فَلَا يَفْنِي الدُّكُرُ الْخَسْنُ.

٢٢

دشوار نهابي ١٤٥١

١ بارم:

عَيْنِ الْمَحْلِ الْإِعْرَابِيِّ لِمَا تَحْتَهُ خَطُ:

لَا تَعْلَمُ زَمِيلَاتِي الْلُّغَةِ الْفَرَنْسِيَّةِ إِلَّا عَطِيَّةً.

٢٣

دشوار نهابي ١٤٥٠

١ بارم:

مَيْزُ أَسْلُوبِ الْحَصْرِ:

١: لَا تَعْلَمُ زَمِيلَاتِي الْلُّغَةِ الْفَرَنْسِيَّةِ إِلَّا عَطِيَّةً.

٢: يَا حَبِيبِي! لَا تَفْلُ إِلَّا الْحَقُّ أَبْدًا.

عَيْنُ فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ:

(الف) الْمُسْتَنْتَنِي مِنْهُ:.....

(ب) خَبَرَ لَا النَّافِيَةِ لِلْجِنِّسِ:.....

(ج) الْحَالِ:.....

(د) اسْمَ الْحَرْفِ الْمُشَبِّهِ بِالْفِعْلِ:.....

(ه) الْمُضَارِعُ الْمُنْفِي:.....

(و) نَائِبُ الْفَاعِلِ:.....

(ز) اسْمَ التَّفْضِيلِ:.....

(ح) اسْمَ الْفَاعِلِ:.....

١. (قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ)

٢. إِذَا أَرَدْتَ أَنْ تَنْجُوحَ فِي عَمَلِكَ فَقُمْ بِهِ وَحِيداً.

٣. لَا تَقُولْ كَلَامًا إِلَّا الْحَقُّ أَبْدَأَ.

٤. (رَبَّنَا وَ لَا نُحَمِّنُنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ)

٥. (سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعِبْدِهِ لَيَلَّا مِنَ الْمَسْجِدِ الْخَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقصَى)

٦. قُمْ عَنْ مَجْلِسِكَ لِأَبِيكَ وَ مُعْلِمِكَ وَ إِنْ كُنْتَ أَمِيرًا.

٧. لَمْ لَا تَكْتُبَنَّ دَرْسَكَ؟!

٨. أَمْرَ أَنْوَشَرُوانُ أَنْ يُعَطِّي الْفَلَاحَ أَلْفَ دِينَارٍ.

تَرْجِيمُ الْأَفْعَالِ الَّتِي تَحْتَهَا حَطْطُ فِي الْجُمْلِ:

(الف) يَا لَيْتَنِي لَذَهَبِي مَرَّةً أُخْرَى.

(ب) وَ اسْتَعِيْنُوا بِالصَّبَرِ وَ الصَّلَاةِ

(ج) كَانَ الْعَقَادُ لَا يَرَى الْجَمَالَ إِلَّا الْحُرْبَةَ. (كَانَ لَا يَرَى)

(د) رَأَيْتُ الْفَلَاحَ وَ هُوَ لَا يَجْمِعُ الْمَحَاصِيلَ.

(الف) عَيْنُ فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَّةِ:

بارم: ٢

- ١- اسم المكان: ..... / ٢- اسم الفاعل: ..... / ٣- اسم المفعول: ..... / ٤- الجمع المكسّر: .....
- شاهدُتْ جَمَاعَاتٍ مِنَ السَّادَةِ فِي الْقَرْيَةِ.
- نَحْنُ مُعْجَبُونَ بِهَذِهِ السَّمَكَةِ الْحَمِيلَةِ.
- ذَهَبَنَا فِي مَازِنَدَرَانَ إِلَى مَوْقِفِ تَصْلِيْحٍ.
- إِنَّصَلَ الرَّجُلُ الصَّبَارُ بِمُصلَحِ السَّيَّارَاتِ.

(ب) تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ فَقْطَ:

- ١) لَمْ تَكُنْتِ شَيْئًا.
- ٢) عَامِلُنَا بِفَضْلِكَ.
- ٣) كَانَ الْحَارِسُ قَدْ مَنَعَنَا عَنِ الْخُروْجِ.
- ٤) قَدْ يَتَذَكَّرُنَا أَصْدِقَاءُنَا.

عَيْنُ الْجَملَةِ الَّتِي فِيهَا أَسْلُوبُ الْحَصْرِ:

بارم: ١

- ١) مَا حَفِظَتِ الْقُصْبِيَّةَ إِلَّا كَاظْمُ.
- ٢) خَلَ الْطُّلَّابُ مَسَائِلَ الْرِّيَاضِيَّاتِ إِلَّا مَسَالَةً.
- ٣) إِشْتَرَيْتُ أَنْوَاعَ الْفَاكِهَةِ إِلَّا أَنَانَاسَ.

(الف) أَكْتُبْ نَوْعَ الْأَفْعَالِ وَصِيَغَتِهَا وَبَابَهَا:

بارم: ٢

- ١) بِالْتَّعْلِيمِ أَرْسِلْتُ.

نَوْعُ الْفَعْلِ: الْصِّيَغَةِ: الْبَابِ:

١) لَا تَمْتَنِعُوا عَنِ الْفَطَالَعَةِ.

نَوْعُ الْفَعْلِ: الْصِّيَغَةِ: الْبَابِ:

٢) ضَعْ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً:

- ١) فَاصْبِرْ إِنَّ وَعَدَ اللَّهُ ..... وَاسْتَغْفِرْ لِذَنِبِكَ) حَقٌّ - حَقَّاً - حَقٌّ
- ٢) طَلَبُ الْحاجَةِ مِنْ غَيْرِ أَهْلِهَا ..... مِنَ الْمَوْتِ. أَشَدٌ - أَشَدٌ - أَشَدٌ

(الف) تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِيْنِ التَّالِيَّيْنِ؛ ثُمَّ عَيْنِ الْمُسْتَشْنِي وَالْمُسْتَشْنِي مِنْهُ:

بارم: ٣

- ١) كُلُّ وَعَاءٍ يَضْبِقُ بِمَا جُعِلَ فِيهِ إِلَّا وَعَاءُ الْعِلْمِ.

٢) خَلَ الْطُّلَّابُ مَسَائِلَ الْرِّيَاضِيَّاتِ إِلَّا مَسَالَةً.

(ب) مَيْرُ أَسْلُوبِ الْحَصْرِ مِنْ أَسْلُوبِ الْإِسْتِثْنَاءِ:

١) لَا تَعْلَمُ زَمِيلَاتِي الْلُّغَةِ الْفَرَنْسِيَّةِ إِلَّا عَطَيَّةً: .....

٢) (لَا يَبْيَأُسُ مِنْ رَوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ): .....

(٣٥)

عَيْنِ الْجَمْلَةِ الَّتِي فِيهَا أَسْلُوبُ الْحَصْرِ:

- ١) لَا تَعْلَمُ زَمِيلاتِي الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ إِلَّا فَاطِمَةَ.
- ٢) قَرَأْتُ الْكِتَابَ فِي الْمَكْتَبَةِ إِلَّا مَصَادِرَهُ.
- ٣) (ما الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعْبٌ وَّ لَهْوٌ)

(٣٦)

الف) تَرْجِيمُ الْعِبَارَتَيْنِ التَّالِيَتَيْنِ؛ ثُمَّ عَيْنِ الْمُسْتَشْنِي وَ الْمُسْتَشْنِي مِنْهُ فِيهِمَا:

- ١) كُلُّ وِعَاءٍ يَضْبِقُ بِمَا جَعَلَ فِيهِ إِلَّا وِعَاءَ الْعِلْمِ.
- ٢) (فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ)
- ب) مَيْزِ أَسْلُوبُ الْحَصْرِ مِنْ أَسْلُوبِ الْإِسْتِثْنَاءِ:

  - ١) لَا تَعْلَمُ زَمِيلاتِي الْلُّغَةِ الْفَرَنْسِيَّةِ إِلَّا عَطِيَّةً.. .. ..
  - ٢) (لَا يَئِسَّ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ): .. ..

(٣٧)

الف) تَرْجِيمُ الْأَيَّةِ، ثُمَّ عَيْنِ الْمُسْتَشْنِي وَ الْمُسْتَشْنِي مِنْهُ:

(إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا)

بارم: ٣

١) التَّرْجِيمَةُ:

ب) صَحْحُ الْأَخْطَاءِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَ الْمَحَلِّ الْعَرَبِيِّ:
«الْعَمَالُ الْمُجَتَهِدُونَ يَشْتَغِلُونَ فِي الْمَصْنَعِ».

١) الْعَمَالُ: اسْمُ فَاعِلٍ، جَمْعُ مَذْكُورٍ سَالِمٌ، مُعَرَّفٌ بِأَلٍ / مِبْدَأ
الْخَطَا: ..... صَحِيحُهُ: .. ..

٢) الْمَصْنَعُ: مَفْرُدٌ، مَذْكُورٌ، اسْمُ مَكَانٍ، مَعْرَفَةٌ / مَضَافٌ إِلَيْهِ
الْخَطَا: ..... صَحِيحُهُ: .. ..

ج) تَرْجِيمُ الْعِبَارَةِ؛ ثُمَّ عَيْنِ الْمَفْعُولِ الْمُطْلَقِ؛ ثُمَّ اكْتُبْ نوعَهُ:

«يُحَاسِبُ الْبَخِيلُ فِي الْآخِرَةِ مُحَاسِبَةً الْأَغْنِيَاءِ».

١) التَّرْجِيمَةُ:

٢) الْمَفْعُولُ الْمُطْلَقُ:

دُشَوار نَهَايِي درسَت: null گزینه درست: ۱۴۰۵

نهال گردو معمولاً میوه نمی دهد مگر پس از ده سال؟! (تنها پس از ده سال میوه می دهد.)

١) مَوْسَطٌ نَهَايِي درسَت: null گزینه درست: ۱۴۰۱ سوال ٢

١) كَانَ ابْنُ حُنَيفٍ عَامِلَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ(ع) عَلَى الْبَصَرَهِ

٢) ذَهَبَ إِلَيْهَا بِسْرَعَهِ .

٣) قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ(ع)

٤) ب

ساده

تشریحی قلمچی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۳

(الف) معادن

ب) به خواب رفتن یا چرت زدن

ج) شیرخوارگی

د) آزاد کرد

متوسط

نهایی ۱۴۰

گزینه درست: null

سوال ۴

۱) ... اگر تندخو و سنگدل بودی، بی‌گمان از اطرافت پراکنده می‌شدند.

۲) از رحمت خدا جز قوم کافر نامید نمی‌شوند (تنها .... نامیدمی‌شوند)

۳) ای انسان چه چیز تو را نسبت به پروردگار کریم (بزرگوارت) فریب داد.

ساده

تشریحی قلمچی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۵

(الف) العجائیز (پیرمردها، پیرزن ها)

ب) النَّحو (سمت، سو)

ج) ضَقْبَ (شَقَّلَ (آسان کرد) ≠ ضَقْبَ (سخت کرد))

د) إِنْتَخَبَ (اختار = إِنْتَخَبَ (برگزید))

متوسط

نهایی ۱۴۰

گزینه درست: null

سوال ۶

او اخلاق پیامبر(ص) را برای قومش بیان کرد پس مسلمان شدند.

دشوار

نهایی ۱۴۰

گزینه درست: null

سوال ۷

۱) همانا خفاش تنها حیوان پستانداری است که قادر به پرواز کردن است (می‌تواند بپرید).

۲) پدردخترش را نبوسید و پیامبر(ص) به او گفت : چرا بین (میان) کودکان فرق می‌گذاری ؟ !

۳) اگر کشن جغدها ادامه یابد، کشاور مشکلاتی را در محیط زیست به گونه‌ای درآور خواهد دید. (مشاهده خواهد کرد)

ساده

تشریحی قلمچی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۸

(الف) نباید غمگین کنند (لا يَخْرُنْ: فعل نهی غایب)

ب) در حالی که شما برتر هستید (و أَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ: جمله حالیه)

ج) در حالی که کودک بود (صَغِيرًا: حال)

د) هیچ مردی نیست (ما مِنْ رَجُلٍ)

متوسط

نهایی ۱۴۰

گزینه درست: null

سوال ۹

ب) صُعود ≠ نُزول

(الف) يَسْتُر=يَكْتُم

متوسط

نهایی ۱۴۰

گزینه درست: null

سوال ۱۰

پیامبر(ص) لباسش را برای شما گستراند. (پهن کرد)

۱) گفت می‌دانم که خداوند بر هر چیزی تواناست.

۲) مردم یک امت بودند پس خداوند پیامبران را بشارت دهنده فرستاد.

۳) پس همه فرشتگان یکسره سجده کردند مگر ابليس که تکبر نمود.

۲) ب)

شیوخ

الوعاء

الف) پروردگار، آنچه توانش را هیچ نداریم، بر ما تحمیل نکن.

ب) این اتفاق اراده او را ضعیف نکرد (نکرده است)، پس کارش را با پشتکار ادامه داد (ادامه داده است).

ج) این جایزه به کسی داده می شود که در زمینه هایی که نوبل مشخص شان کرده، به بشریت سود می رساند.

د) بی گمان دنیاپستان نزد من از برگی در دهان ملخی که آن را می جود، پست تر است.

ه) اگر تندخو و سنگدل بودی، بی گمان از اطرافت پراکنده می شدند.

و) میوه دادن این درخت، چه شتابان است! (این درخت چه زود میوه می دهد!)

۵) الوعاء

گنجایش هر ظرفی با آنچه در آن نهاده شود تنگ می شود، جز ظرف دانش که فراخ می شود.

هر چیزی بجز ادب هر گاه زیاد شود ارزان می شود.

الف)

۱) ص («طیسفون، نزدیک بغداد، پایتخت حکومتی ایرانی بوده است!»: درست است؛ پایتخت حکومت سامانیان بوده است.)

۲) خ («اهتمام ورزیدن به کاشت درختان، فقط بر کشاورزان واجب است!»: غلط است؛ این کار بر همه واجب است.)

ب)

۱) خ («انسان، ضعیف آفریده شده است!» یعنی ضعف حالت انسان در زندگی اش است.: مفهوم آیه غلط بیان شده؛ با توجه به فعل «حُلَقَ»، این آیه یعنی «ضعف، حالت انسان هنگام آفرینشش بوده است.»)

۲) ص («مردان براساس کارها نام هایی دارند!» یعنی مرد با شغلش شناخته می شود.: مفهوم مصراح مذکور دقیقا همین است؛ هر کس با شغل و تخصصش شناخته می شود.)

سؤال ۲۰

گزینه درست: null

ساده

تشریحی قلمچی ۱۳۹۸

الف) خ («قصیده را حفظ نکرد به جز کاظم». یعنی «کاظم، فقط قصیده را حفظ کرد.»: نادرست است؛ این دو جمله، مفهومی متفاوت دارند؛ جمله اول یعنی «فقط کاظم قصیده را حفظ کرد.»: **حفظِ الکاظم فَقَطْ، القصيدةَ.**)

ب) ص («به راستی انسان در زبان است، به جز کسانی که ایمان آورند.» پس مؤمنان در زیان نیستند.: با توجه به مفهوم جمله استثناء، درست است.)

سؤال ۲۱

گزینه درست: null

متوسط

تشریحی قلمچی ۱۳۹۹

(الف)

۱) غلط (خفاش یکی از حیوان های پستانداری است که می توانند پرواز کنند.: نادرست است؛ خفاش تنها حیوان پستانداری است که می تواند پرواز کند.)

۲) صحیح (اگر پیامبر (ص) تندخو بود، مردم از پیرامونش پراکنده می شدند.: درست است؛ به ویژه با توجه به آیه ۱۵۹ آل عمران.)

(ب)

۱) غلط («و کافر می گوید ای کاش من خاک بودم.» پس ممکن است آن چه او آزو می کند محقق شود.: نادرست است؛ با توجه به مفهوم آیه، «یا لیث» اینجا برای بیان حسرت درباره گذشته است که از دست رفته است. اساساً فعل ماضی بعد از «لیث» برای حسرت خوردن بر چیزهای مربوط به گذشته است که امکان تحقیقشان وجود ندارد.)

۲) صحیح («نیکوکار زنده می ماند هرچند به خانه های مردگان منتقل شود.» پس یاد نیکو نابود نمی شود.: با توجه به مفهوم جمله درست است، این که نیکوکار زنده می ماند گرچه بمیرد، یعنی یاد نیکوی او باقی می ماند.)

سؤال ۲۲

گزینه درست: null

دشوار

نهایی ۱۴۰۱

فعال، صفت، مستثنی

سؤال ۲۳

گزینه درست: null

دشوار

نهایی ۱۴۰۰

(۱)

سؤال ۲۴

گزینه درست: null

متوسط

تشریحی قلمچی ۱۳۹۹

الف) گلاماً (مستثنی منه در عبارت ۳)

ب) لَنَا (خبر لای نفی جنس از نوع جار و مجرور در عبارت ۴)
ج) وَحِيداً (حال در عبارت ۲)

د) اللَّهُ (اسم حرف مشبه بالفعل در عبارت ۱)

ه) لَا تَكْتُبْنَ (مضارع منفي در عبارت ۷)

و) الْفَلَاحُ (نائب فاعل برای فعل مجھول «يُعطى» در عبارت ۸)

ز) الْأَقْصِي (اسم تفضیل بر وزن أفعَل در عبارت ۵)

ح) مُعَلِّم (اسم فاعل از مصدر «تعلیم» در عبارت ۶)

(الف) بروم («أَذْهَبُ»: فعل مضارع پس از «لَيْتٌ: ای کاش» به صورت التزامی ترجمه می شود.)

(ب) کمک بخواهید یا یاری بجویید («إِسْتَعِينُوا»: فعل امر، دوم شخص جمع برای مذکور)

(ج) نمی دید («كَانَ لَا يَرَى»: ماضی بعید منفي)

(د) جمع نمی کرد («لَا يَجْمِعُ»: فعل مضارع در جمله حالیه است که چون قبلش فعل ماضی «رأَيْتُ» آمده، به صورت ماضی استمراری ترجمه می شود. همچنین دقت کنید که منفي است).

(الف) ا اسم مکان: «مُوقَفٌ» (بر وزن «مفعول»: در عبارت سوم)

(۲) ا اسم فاعل: «مُصَلِّحٌ» (از مصدر «تَصْلِيْحٌ»: در عبارت چهارم)

(۳) ا اسم مفعول: «مُعْجِبُوْنَ» (از مصدر «إِعْجَابٌ»: در عبارت دوم)

(۴) جمع مکسر: «السَّادَةُ» (جمع مکسر «السَّيِّدُ»: در عبارت اول)

(ب) ۱) ننوشتی یا ننوشته ای (آم + مضارع = ماضی منفي ساده یا نقلی)

(۲) رفتار کن (عامل: فعل امر از مصدر «مُعَالَةً»)

(۳) منع کرده بود یا بازداشته بود (کان + قد + ماضی = ماضی بعید)

(۴) گاهی به یاد می آورند («قد» قبل از مضارع = گاهی)

(الف) ۱) نوع فعل: ماضی - صیغه: متکلم وحده - باب: إفعال («أَرْسَلْتُ» به معنای «فرستاده شدم» از مصدر «إِرْسَالٌ»)

(۲) نوع فعل: نهی - صیغه: جمع مذکر مخاطب - باب: افتیعال («لَا تَمْتَنِعُوا» به معنای «خودداری نکنید» از مصدر «إِمْتِنَاعٌ»)

(ب) حق (خبر برای حرف مشبه بالفعل «إِنَّ» و مرفوع)

(۲) أَشَدُ (خبر برای مبتدای «طَلَبٌ» و مرفوع)

(۱) هر ظرفی با آن چه در آن نهاده شده تنگ می شود، به جز ظرف دانش. مستثنی: «وعاء»، مستثنی منه: «كُلُّ»

(۲) دانش آموzan مسأله های ریاضی را حل کردند، به جز یک مسأله. مستثنی: «مسأله»، مستثنی منه: «مسائل»

(ب) دقت کنید: در اسلوب حصر، مستثنی منه قبل از «إِلَّا» ذکر نشده است.

(۱) اسلوب الاستثناء («عَطْيَةً» مستثنی است و «زميلات» مستثنی منه است.)

(۲) اسلوب الحصر («الْقَوْمُ» مستثنی است، اما قبل از «إِلَّا» مستثنی منه نیامده است.)

(الف)

۱) «هر ظرفی با آن چه در آن نهاده شده تنگ می شود، به جز ظرف دانش.»

مستثنی: «وعاء» ، مستثنی منه: «گل»

۲) «پس فرشتگان همگی شان جمیعاً سجده کردند به جز ابليس که سرکشی کرد.»

مستثنی: «ابليس» ، مستثنی منه: «القلائذ»

ب) (دقیق کنید: در اسلوب حصر، مستثنی منه قبل از «إلا» ذکر نشده است.)

۱) اسلوب استثناء («عطیة» مستثنی است و «زمیلات» مستثنی منه است.)

۲) اسلوب حصر («القوم» مستثنی است، اما قبل از «إلا» مستثنی منه نیامده است.)

(الف)

۱) قطعاً (همانا، به راستی، بی گمان) انسان در زیان است، به جز کسانی که ایمان آورده اند.

۲) الَّذِينَ ، ۳) الإنسان

(ب)

۱) نادرست: جمُع مذكُّر سالم درستش: جمُع مُكَسَّر (و یا جمُع تَكْسِيرٍ)

۲) نادرست: مضافٍ إلَيْهِ درستش: مجرُوزٌ بِحَرْفِ الْجَزِّ

ج) ۱) بخييل (خسيس) در آخرت همچون ثروتمندان محاسبه می شود (حسابرسی می شود).

۲) مُحَاسِبَةٌ ، ۳) مفعول مطلق نوعی